

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Minona

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 121.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403939697632/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

du gjør stor Uret i saa ensidigt at bedømme vor stakkels Moder efter det hun *var* – paa samme Tid du forgæder dem, der er Skyld i at hun blev saaledes. Fader skulde ikke have ægtet en Pige, han ikke elskede! det er den Slags Offere en Mand ikke skal bringe, fordi det nedsetter den Kvinde der modtager det, hvis hun veed det, og gjør hende ulykkelig, hvis hun er uvidende derom. Det seer ud som Ædelmodighed og er dog Svaghed. – Havde han virkelig tænkt mere paa hende end paa sig selv, saa vilde han alene bære Følgerne, istedetfor at handle som om det ene Offer gav ham Ret til at for-sømme hende hele Liver igjennem. Han maatte heller hæve Forbindelsen før Ægteskabet, end hæve den derefter, ved at tage en ung Dame i sit Huus – en Pige som han elsker! – og overdrage hende ikke alene Husmoderens men Moderens Rettigheder! ja han maatte heller slaae sin Kone ihjel, og ægte den Anden – thi Characterens Ruin er værre end Døden. Hvad er det der udvikler hele det rige, dybe Liv i et Kvindehjerte? Kjærligheden! Hvad er det som gjør den Svage stærk i Opoffrelser, urokkelig i Troen, taalmodig i Lidelser – det er Bevidstheden om at være elsket! Tag den fra hende, og hun visner, som en Plante uden Lys og Luft!»

Minona saae alvorlig og tankefuld paa ham. »Den Bevidsthed har hun jo aldrig havt – og hvad vilde dens Virkning været paa et Hjerte hvis Kjærlighed aldrig overgik Egenkjærligheden. Hvad var alle hendes andre Feil mod den: at hun ikke kunde *elske*?»

»Du dommer efter hvad Du selv har seet og hvad Andre have sagt Dig om hende – men du tænker ikke paa hvor vanskeligt det er at dømme om hvad en menneskelig Sjæl *kunde* været istand til.»

»Der er Ingen, som har sagt det! den Slags Ting behøver man ikke at *sige*! – Hvis hun havde elsket dybt og inderligt – *ham* høiere end sig selv – var hans første Barn da blevet fremmed for sin Fader? Jeg siger Dig Viggo – Du vilde forstaaet ham gjennem hende! Og *saa* vilde han kommet til at elske hende i dig. Jeg troer altid det er en Kvindes egen Skyld, naar hun ikke bliver elsket!« – »Eller hendes Ulykke!« svarede Viggo. »Maaskee – men en Ulykke, som kun rammer den Kvinde der er for svag og egenkjærlig til at kunne elske. Jeg troer at Kjærligheden er en Magt!« vedblev hun langsomt idet en Purpurrodme bedækkede hendes Kinder – »jeg troer at den er almægtig!« »Hun elsker allerede selv!« tænkte Viggo med en

Slags Misundelse, som han ikke kunde forkiare sig. »Mener du den menneskelige eller den guddommelige Kjærlighed?» spurgte han, idet han fæstede sine Øine med et saa forskende Blik paa hendes Ansigt, at hun følte dens Virkning gennem de nedsænkede Øielaa. »Jeg mener *den* menneskelige Kjærlighed, der *er* guddommelig! den anden kalder jeg slet ikke Kjærlighed!» svarede hun, undselig over den Ubehjælpelighed hvormed hun udtrykte en Tanke, der forekom hende saa soleklar at hun ikke kunde begribe hvorfor Viggo spurgte derom.

»Troer du da at al sand og ædel menneskelig Kjærlighed – at Kjærlighed mellem Mand og Kvinde f. Ex. er af samme Natur som Guds Kjærlighed?» »Ja det forstaaer sig – der er kun een Kjærlighed – Lyset kommer fra Himlen. Men hvorfor spørger du derom?» Viggo smilede muntert. »Jeg frygter for at gribe dig i Kjætterie – du hylder jo aabenbart pantheistiske Grundsetninger!» »Pantheistisk – hvad vil det sige?» spurgte hun endnu mere forundret, men smittet af Viggos gode Lune. »Pantheisme er Læren om den menneskelige Almagt og Menneskets Enhed med Gud – hvad siger du til Anklagen?» »Jo! saa er jeg vist Pantheist! – jeg har aldrig tænkt derover!» svarede hun med et henrivende Smil. »Men hvad gjør Pantheismen med det mysterieuse Helvede?» »Kort Proces – det har aldrig været till!» »Saa er jeg Pantheist med Liv og Sjæl – det var morsomt!»

Om Viggo end ved nøiere Eftertanke ikke vilde have fundet sin Søsters Fritænkerie ubetinget »morsomt», var han dog ikke i dette Øieblik stemt til at forarges derover. Ligeoverfor den unge, smukke og elskværdige Pige, der stod ham saa nær, og dog var ham saa ny som den første Kjærlighed er Menneskehjertet, – der paa engang var saa hengiven og saa jomfruelig, saa barnlig – og saa dybsindig, var Tanken om Helvede langt fra hans egen Sjæl, og det undrede ham ikke at det maatte være et Mysterium for hendes. Ingen af dem var tilbøielig til at vende tilbage til den alvorlige Gjenstand, deres Samtale var gaaet ud fra – de Følelser hvormed den var begyndt, trængtes tilbage af det ny, levende Indtryk de gjensidigt gjorde paa hinanden – og ingen af dem mærkede Forandringen! men de var lykkelige ved den.

Viggo blev ved at spørge Minona, ikke for at modsige hende,